

Số: 79 /TB-VC1- HC

Hà Nội, ngày 25 tháng 10 năm 2023

FDVN LAW FIRM

Tài liệu nghiệp vụ

THÔNG BÁO RÚT KINH NGHIỆM

Đối với bản án hành chính sơ thẩm có vi phạm bị sửa án

Qua công tác kiểm sát việc giải quyết vụ án hành chính theo thủ tục phúc thẩm đối với vụ án “*Khiếu kiện quyết định hành chính trong lĩnh vực quản lý Nhà nước về đất đai*”, giữa người khởi kiện là hộ gia đình ông Nguyễn Văn Nam, bà Nguyễn Thị Thìn với người bị kiện là Chủ tịch UBND quận HM, thành phố H, Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội thấy Tòa án cấp sơ thẩm có sai lầm trong việc nhận xét, đánh giá chứng cứ và quyết định dẫn đến cấp phúc thẩm phải sửa án, cần rút kinh nghiệm như sau:

1. Nội dung và quá trình giải quyết vụ án

Nguồn gốc thửa đất 187, diện tích 140m² tại tổ 10, phường YS, quận HM là của bà Nguyễn Thị Gái giao cho vợ chồng ông bà Nguyễn Văn Nam, Nguyễn Thị Thìn (con bà Gái) quản lý, sử dụng từ năm 1993. Năm 2005, thực hiện Dự án xây dựng tuyến vành đai 3, hộ gia đình ông Nam kê khai đền bù giải phóng mặt bằng. Tuy nhiên Ban giải phóng mặt bằng quận HM lại lên phương án đền bù, tái định cư diện tích đất trên cho bà Nguyễn Thị Mão.

Do không nhất trí với đối tượng được hưởng đền bù nên vợ chồng ông Nam khiếu nại và đã được Chủ tịch UBND quận HM ban hành Quyết định số 12/QĐ-UBND V/v giải quyết khiếu nại lần 1. Không đồng ý với quyết định trên ông Nam khởi kiện tại Tòa án, đề nghị: Hủy Quyết định số 12/QĐ-UBND ngày 05/01/2019 của Chủ tịch UBND quận HM về việc giải quyết khiếu nại; hủy phương án bồi thường, hỗ trợ tái định cư số 193/HĐBT, HT&TĐC ngày 12/9/2006 cho chủ sử dụng đất là bà Nguyễn Thị Mão theo “Quyết định số 1710/QĐ-UB ngày 12/9/2006” của UBND quận HM cùng các văn bản có liên quan đến việc chi trả tiền bồi thường, hỗ trợ; Yêu cầu UBND quận HM có biện pháp khắc phục việc chi trả, bồi thường về đất đúng đối tượng.

Bản án hành chính sơ thẩm số 333/2020/HC-ST ngày 09/12/2020 của Tòa án nhân dân thành phố H quyết định: Không chấp nhận toàn bộ yêu cầu khởi kiện của hộ ông Nguyễn Văn Nam.

Ngày 23/12/2020, ông Nguyễn Văn Nam kháng cáo toàn bộ bản án hành chính sơ thẩm nêu trên.

Tại Bản án hành chính phúc thẩm số 588/2022/HC-PT ngày 02/12/2022 của Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội, quyết định: Chấp nhận kháng cáo của hộ ông Nguyễn Văn Nam; sửa Bản án hành chính sơ thẩm, chấp nhận một phần yêu cầu khởi kiện của ông Nguyễn Văn Nam: Hủy Quyết định số 12/QĐ-UBND; hủy

phương án bồi thường, hỗ trợ tái định cư cho chủ sử dụng đất số 193/HĐBT, HT&TĐC và các văn bản có liên quan đến việc thông báo chi trả tiền bồi thường, hỗ trợ; Chủ tịch UBND quận HM, thành phố H thực hiện nhiệm vụ, công vụ theo quy định của pháp luật.

2. Những vấn đề cần rút kinh nghiệm

Về việc giải quyết yêu cầu hủy bỏ Quyết định số 12/QĐ-UBND ngày 05/01/2019 của Chủ tịch UBND quận HM “về việc giải quyết khiếu nại của ông Nguyễn Văn Nam và yêu cầu hủy “Phương án đền bù số 193/HĐBT, HT&TĐC ngày 12/9/2006 của UBND quận HM:

Ủy ban nhân dân quận HM có Quyết định số 1710/QĐ - UB phê duyệt phương án bồi thường, hỗ trợ và tái định cư cho hộ bà Nguyễn Thị Mão và hộ ông Nguyễn Văn Nam. Theo đó, hộ bà Mão được bồi thường, hỗ trợ về đất, hộ ông Nam được bồi thường, hỗ trợ về công trình tài sản trên đất. Do có sự tranh chấp 140m² đất giữa hộ bà Mão và hộ ông Nam, nên bà Mão khởi kiện ra Tòa án nhân dân quận HM. Tại Bản án số 2008/DSST ngày 02/6/2008 của Tòa án nhân dân quận HM đã quyết định: Xác định bà Mão có quyền sử dụng hợp pháp 140m² đất, bà Nguyễn Thị Mão phải thực hiện quyền và nghĩa vụ của chủ sử dụng đất theo phương án đã được UBND quận HM phê duyệt; ông Nguyễn Văn Nam phải thực hiện phương án về bồi thường tài sản trên đất đã được UBND quận HM phê duyệt. Tuy nhiên, bản án này đã bị Bản án số 142/2008/DS - PT ngày 18/12/2008 của TAND thành phố H hủy và đình chỉ giải quyết vụ án, trả lại đơn khởi kiện cho bà Mão vì tranh chấp đất giữa bà Mão và bà Thìn thuộc thẩm quyền giải quyết của UBND (các đương sự không có giấy chứng nhận quyền sử dụng đất hoặc không có một trong các loại giấy tờ quy định tại khoản 1, khoản 2 và 5 Điều 50 Luật Đất đai).

Sau khi có bản án phúc thẩm nêu trên, mặc dù việc tranh chấp đất đai giữa gia đình ông Nam và bà Mão chưa được giải quyết, nhưng từ ngày 11/9/2012 đến ngày 12/02/2015, UBND quận HM cùng các cơ quan chức năng đã ban hành các quyết định, thông báo và tổ chức chi trả tiền đối với hộ bà Mão và hộ ông Nam, dẫn đến việc hộ gia đình ông Nam có khiếu nại. Vì vậy, ngày 05/01/2019, UBND quận HM có Quyết định số 12/QĐ-UBND về việc giải quyết khiếu nại của ông Nguyễn Văn Nam có nội dung: “Việc khiếu nại của ông Nguyễn Văn Nam đối với Quyết định số 1710/QĐ-UBND ngày 12/9/2006 của UBND quận HM về việc phê duyệt phương án chi tiết bồi thường, hỗ trợ và tái định cư khi Nhà nước thu hồi đất để thực hiện dự án tuyến đường Vành đai là có đúng có sai (khiếu nại đúng trong việc chi trả tiền, giao đất tái định cư và cấp GCNQSD đất khi đang có tranh chấp và khiếu nại sai trong việc thực hiện quy chủ để lập phương án bồi thường năm 2005- 2006, dùng thực hiện chi trả tiền đến năm 2012). Thực hiện ý kiến chỉ đạo của UBND quận HM ngày 21/10/2013, Ban Quản lý dự án Thăng Long phối hợp với UBND phường YS đã tổ chức chi trả tiền. Hộ bà Mão đã nhận tiền xong hộ ông Nam không nhận tiền và tiếp tục khiếu nại lên UBND quận. Trong quyết định giải quyết khiếu nại của UBND quận (Quyết định số 12 nêu trên) cũng đã thừa nhận việc chi trả tiền hỗ trợ cũng có một phần sai, thừa nhận khiếu nại của công dân trong việc chi trả

tiền, giao đất tái định cư và cấp GCNQSD đất khi đang có tranh chấp giữa hai hộ, chưa giải quyết dứt điểm là chưa đúng quy định của pháp luật, bên cạnh đó UBND quận cũng có lỗi trong việc lập phương án bồi thường. Mặt khác, tại Quyết định số 453/QĐ-UBND ngày 22/01/2020 của Chủ tịch UBND thành phố H về việc giải quyết khiếu nại của ông Nguyễn Văn Nam (lần hai) trong đó có nội dung “Việc ông Nguyễn Văn Nam (vợ là bà Nguyễn Thị Thìn) khiếu nại về phê duyệt phương án bồi thường, hỗ trợ về đất, tái định cư cho chủ hộ gia đình là bà Nguyễn Thị Mão là không đúng đối tượng vì đất đang có tranh chấp là có cơ sở. Giao UBND quận HM khẩn trương giải quyết tranh chấp đất đai giữa ông Nguyễn Văn Nam (vợ là bà Nguyễn Thị Thìn) với bà Nguyễn Thị Mão theo Bản án dân sự phúc thẩm số 142/2008/DSST ngày 18/12/2008 của Tòa án nhân dân Thành phố, quy định của Luật Đất đai 2013”. Như vậy, việc UBND quận HM chưa giải quyết triệt để tranh chấp đất đai mà vẫn tiếp tục thực hiện phương án phê duyệt và chi trả tiền bồi thường, hỗ trợ là không đúng quy định của pháp luật. Đó đó có cơ sở chấp nhận yêu cầu hủy nội dung của Quyết định số 12/QĐ-UBND ngày 05/01/2019 của Chủ tịch UBND quận HM “về việc giải quyết khiếu nại của ông Nguyễn Văn Nam và yêu cầu hủy “Phương án đền bù số 193/HĐBT, HT&TĐC ngày 12/9/2006 của UBND quận HM nhưng bản án sơ thẩm lại lập luận cho rằng việc hủy những quyết định này thì ông Nam, bà Thìn cũng chưa thể nhận được phần tiền và đất tái định cư mà UBND quận HM đã chi trả cho bà Mão, khi chưa giải quyết xong tranh chấp quyền sử dụng đất giữa hai bên mà còn ảnh hưởng đến quyền lợi của người thứ ba ngay tình nên đã bác toàn bộ yêu cầu khởi kiện của ông Nam là không đúng quy định của pháp luật. Vì vậy, bản án hành chính phúc thẩm đã sửa bản án sơ thẩm, chấp nhận yêu cầu khởi kiện của ông Nam về việc yêu cầu hủy Quyết định số 12/QĐ-UBND, hủy phương án bồi thường, hỗ trợ tái định cư cho chủ sử dụng đất số 193/HĐBT, HT&TĐC và các văn bản có liên quan đến việc thông báo chi trả tiền bồi thường, hỗ trợ.

Quá trình kiểm sát việc giải quyết vụ án, Kiểm sát viên Viện kiểm sát sơ thẩm cũng không phát hiện được vi phạm này của Tòa án cấp sơ thẩm để thực hiện quyền kháng nghị theo quy định của pháp luật.

Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội thông báo để Viện kiểm sát nhân dân các tỉnh, thành phố trong khu vực phía Bắc nghiên cứu, tham khảo nhằm nâng cao chất lượng kiểm sát việc giải quyết các vụ án hành chính./.

Nơi nhận:

- Đ/c Nguyễn Quang Dũng, PVTVKSTC (để b/c);
- Vụ 10 VKSNDTC (để b/c);
- Đ/c Viện trưởng VC1 (để b/c);
- Đ/c Phó VT VC1 phụ trách Viện 3;
- VC2, VC3;
- VKSND 28 tỉnh, thành phố phía Bắc;
- Lưu: HSKS,VP,V3.

**KT.VIÊN TRƯỞNG
PHÓ VIỆN TRƯỞNG**

Vũ Quang Huy